

Hillerød Hospital

REGION

Oplysninger til pårørende om dødsfald på hospitalet

Oplysninger til pårørende om dødsfald på hospitalet

Indhold

Afsked med afdøde	4
Dødsattesten	4
Obduktion	5
Udlevering af ejendele	6
Oplys andre om dødsfaldet	6
Dødsfaldet anmeldes til myndighederne	6
Om begravelse og bisættelse.....	7
Rådgivning og støtte	9
Yderligere information	10

Kontaktoplysninger

Afdeling:

Telefon:

Kontaktperson:

Kære pårørende

I denne pjece har vi samlet nogle praktiske oplysninger om, hvad der sker, når et menneske dør på hospitalet. Og information om, hvad I som pårørende skal tage stilling til.

Hospitalsafdelingens læger og sygeplejerspersonale og hospitalspræsterne står naturligvis også til rådighed med hjælp og vejledning.

Spørgsmål vedrørende begravelse eller bisættelse skal rettes til kirkekontoret i afdødes bopælssogn eller til en bedemand.

Vi håber, at oplysningerne vil være en hjælp for jer.

Med venlig hilsen

Personalet

Afsked med afdøde

Nogle timer efter, at døden er indtrådt, skal en læge kontrollere, at der er sikre dødstegn og udfylde en dødsattest.

Plejepersonalet gør afdøde i stand. Afdøde iføres en hospitalsskjorte eller sit eget tøj, hvis I ønsker det. Som pårørende er I meget velkomne til at hjælpe plejepersonalet med dette.

Så vidt det er praktisk muligt, bliver afdøde liggende i afdelingen, indtil I og de øvrige pårørende, der ønsker det, har fået taget afsked. Det aftales med den vagthavende sygeplejerske, hvornår det er muligt at få afdøde at se.

Pårørende, der først kan komme, efter at afdøde er overført til hospitalets kapel, har også mulighed for at tage afsked. Kommer de inden for de første 24 timer efter dødsfaldet, henvender de sig til den afdeling, hvor afdøde var indlagt, og bliver ledsaget til kapellet. Er der gået mere end 24 timer siden dødsfaldet, kontaktes kapellet direkte på tlf. 48 29 59 20 (mandag til fredag mellem kl. 8 og 14). I weekender og på helligdage er det muligt at se afdøde i kapellet i tidsrummet kl. 7-15. Her ringes 48 29 56 81 for nærmere aftale.

Inden afdøde udleveres til familien eller en bedemand, lægger kapellets personale afdøde i kisten. Kisten kan holdes åben, hvis de pårørende ønsker en sidste mulighed for afsked. Der kan også arrangeres en mindre andagt i hospitalets kapel i forbindelse med udleveringen. Dette aftales med kapellets personale.

Dødsattesten

Hospitalet udfylder en dødsattest. Den indeholder oplysninger om afdødes personlige data, tid og sted for dødens indtræden, lægens

erklæring om ligsyn og oplysninger om dødsårsag. Er der foretaget obduktion, fremgår også lægens observationer herfra.

Dødsattesten udleveres fra hospitalets kapel til de nærmeste pårørende eller til en bedemand.

Obduktion

Obduktion kan give nyttig viden om sygdomsforløbet og bedre mulighed for at finde den præcise dødsårsag i tvivlstilfælde. Man vil almindeligvis ikke kunne se spor efter obduktionen. De nærmeste pårørende kan få orientering om resultatet af obduktionen ved henvendelse til den afdeling, hvor dødsfaldet skete.

Der er to typer obduktion: lægevidenskabelig obduktion og retslægelig obduktion:

Lægevidenskabelig obduktion foretages kun, hvis afdøde eller de pårørende har givet deres samtykke.

Hvis afdøde har givet sit samtykke under forudsætning af de pårørendes accept, gennemføres obduktionen kun, hvis denne accept foreligger.

Har afdøde eller de nærmeste pårørende udtalt sig imod obduktion, må lægevidenskabelig obduktion ikke finde sted. Det samme gælder, hvis obduktion antages at være i strid med afdødes eller de nærmeste pårørendes livsopfattelse.

Retsslægelig obduktion foretages, hvis politiet eller Arbejdsskadestyrelsen forlanger det.

Afdøde kan have valgt at testamentere sit legeme til et universitet. Det er et valg, pårørende ikke kan ændre.

Udlevering af ejendele

Afdødes tøj og andre personlige ejendele udleveres til nærmeste pårørende af plejepersonalet i afdelingen. Derimod skal værdigenstande (ur, smykker, nøgler, penge, bankbøger m.m.) opbevares på hospitalet, indtil Skifteretten har udstedt en skifteretsattest.

Herefter kan afdødes arvinger henvende sig personligt i hospitalets Information med en skifteretsattest og hente værdigenstandene. Er der flere arvinger end de fremmødte, skal der medbringes en fuldmagt fra disse. Hospitalet kan også sende værdigenstandene anbefalet til en arving, der har fremsendt den nævnte dokumentation – eller til boets advokat.

Oplys andre om dødsfaldet

Selvom det kan være svært at fortælle familie, venner, bekendte og en eventuel arbejdsplads om en nærtståendes død, er det vigtigt, at gøre det så hurtigt som muligt. På den måde undgår man at bringe sig selv og andre i ubehagelige situationer.

Sygeplejepersonalet hjælper gerne med at kontakte de nærmeste pårørende.

Dødsfaldet anmeldes til myndighederne

En dødsanmeldelse er den officielle anmeldelse af et dødsfald. Dødsanmeldelsen skal udfyldes af de pårørende eller en bedemand og underskrives af en pårørende. Blanketten kan printes ud fra www.personregistrering.dk eller udleveres af kirkekontoret.

Dødsanmeldelsen skal være kirkekontoret i afdødes bopælssogn i hænde *senest 2 hverdage* efter dødsfaldet. Dette gælder, uanset hvilket trossamfund den afdøde tilhørte. Kirkekontoret giver herefter besked om dødsfaldet til folkeregisteret, skifteretten og socialforvaltningen.

Sammen med dødsanmeldelsen indsendes/indleveres også:

- dødsattesten
- afdødes fødsels- og dåbsattest eller fødsels- og navneattest
- eventuel vielses- eller partnerskabsattest.

Det kan være en god ide at få taget et par fotokopier af dødsattestens forside, inden den afleveres eller sendes til kirkekontoret.

Er du i tvivl om, hvilket bopælsogn afdøde hører til, kan du slå det op på www.personregistrering.dk eller spørge i kommunen.

Om begravelse og bisættelse

Begravelsen eller bisættelsen skal finde sted *senest otte dage efter dødsfaldet*. I nogle tilfælde kan bestyrelsen for kirkegården eller krematoriet dog med tilslutning fra embedslægen tillade udsættelse af begravelsen/bisættelsen.

Ved en *begravelse* sænkes kisten med afdøde ned i graven på kirkegården.

Ved en *bisættelse* bliver afdøde brændt i kisten. Asken samles i en urne, der sættes ned på en kirkegård eller begravelsesplads, medmindre afdøde skriftligt har udtrykt ønske om, at de pårørende skal sprede asken over åbent hav.

Ved både begravelse og bisættelse kan der holdes en højtidelighed i kirke eller kapel alt efter afdødes og de pårørendes ønsker.

Var afdøde ikke medlem af noget anerkendt trossamfund, kan en ceremoni – en såkaldt borgerlig begravelse eller bisættelse – holdes i et kommunalt kapel.

Præst og bedemand kan hjælpe med det praktiske

Er der tale om en kirkelig begravelse eller bisættelse, kan I henvende jer til afdødes præst. Præsten kan så forestå begravelses- eller bisættelseshøjtideligheden.

Når tidspunktet er aftalt, kan det videre forløb tilrettelægges enten af de pårørende selv eller sammen med en bedemand. Bedemanden kan hjælpe med de praktiske spørgsmål (kirke, kapel, kiste, kistepynt, begravelse/bisættelse, gravsted, kørsel og kremering).

Når man selv ønsker at stå for det praktiske

Ønsker I selv at arrangere det praktiske vedrørende begravelse eller bisættelse, skal I bede om at få udleveret dødsattesten fra hospitalets kapel eller eventuelt fra politiet.

Herefter anmelder I dødsfaldet på kirkekontoret i afdødes bopælssogn.

Derpå kontaktes kirkegårdskontoret omkring jeres valg af gravsted, tid og sted for begravelse eller bisættelse og eventuel brug af kapel.

Endelig kan I kontakte en bedemand angående valg af kiste og bestilling af eventuel blomsterpynt og rustvognskørsel.

Vælger I ikke at få hjælp fra en bedemand, skal I som pårørende selv afhente og transportere afdøde fra hospitalet og stå for koordineringen af de forskellige aftaler med eventuel præst, kirkebetjening og kirkegård/krematorium.

Begravelseshjælp

Alt efter omstændighederne kan der ydes tilskud til begravelsen fra afdødes bopælskommune, fagforening eller sygeforsikringen ”danmark”. Yderligere oplysninger får I hos disse.

Rådgivning og støtte

I er velkomne til at henvende jer til den afdeling, hvor afdøde var indlagt, hvis I gerne vil tale med personalet om dødsfaldet – eller om afdødes sidste tid på hospitalet.

Har I brug for rådgivning eller hjælp til at bearbejde sorgen, kan I kontakte egen læge eller kommunens socialforvaltning, som kan oplyse om mulighederne for hjælp her og nu og på længere sigt.

Der er også private muligheder for at få gratis rådgivning. Som eksempler kan nævnes:

- Kræftens Bekæmpelse (www.cancer.dk), der bl.a. tilbyder sorggrupper til børn og unge
- Løvehjerte (www.loevhjerte.org/), der drives af Egmontfonden og Rådgivnings- og Videncentret Unge og sorg (www.ungeogsorg.dk), hvor man tilbyder individuel terapi og gruppeterapi til børn og unge i sorg
- Børns Vilkår (www.bornsvilkar.dk).

Akut krisehjælp

Har I brug for akut krisehjælp, kan personalet på afdelingen, hvor afdøde var indlagt, oplyse om, hvilke tilbud der findes.

I kan også henvende jer til egen læge eller psykiatrisk skadestue – afhængigt af den aktuelle situation.

Yderligere information

For yderligere praktiske oplysninger omkring dødsfald kan I søge information på:

- Kirkeministeriets hjemmeside - www.km.dk/borgerportal/doedsfald/praktiskeraad.html
- Bedemændenes hjemmesider
- Vedrørende proceduren i skifteretten - www.domstol.dk/saadangoerdu/doedsfald/dodsbo
- www.netdokter.dk
- Biblioteket - hvor du også kan låne bøger om begravelse/bisættelse, økonomi, skifte og arv, samt om følelsesmæssige forhold i forbindelse med nærtståendes dødsfald og om at gennemleve en krise

**Patientservice
Hillerød Hospital**
Dyrehavevej 29
3400 Hillerød

Telefon: 48 29 30 27
www.hillerodhospital.dk